

ת"פ (רמלה) 13551-09-20 - מדינת ישראל נ' עמי פרחי

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13551-09-20 מדינת ישראל נ' פרחי
תפ"ק 17090-07-21 מדינת ישראל נ' פרחי
ת"פ 1935-08-21 מדינת ישראל נ' פרחי

לפני כבוד השופט, נשיא אביטל חן

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם עמי פרחי

גזר דין

הנאשם יליד 2.2.83 הורשע במסגרת שלושה כתבי אישום כדלקמן:

בת"פ 13551-09-20 עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), עבירה של החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, ועבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

על פי כתב האישום המתוקן העבירות בוצעו ביום 4.9.20. אז נטל הנאשם כיסא מדוכן לממכר פירות, על מנת לסייע לאמו שלא חשה בטוב. עובד הדוכן בשם פ.ק, דרש מהנאשם להחזיר את הכיסא, אך הנאשם סירב לעשות כן, ובמקום החלו חילופי קללות בין הנאשם לפ.ק ועובדים נוספים. עובד אחר ניסה להרגיע את הרוחות, והנאשם עזב את המתחם. מיד ובסמוך לאחר מכן נטל הנאשם מרכבו סכין באורך 18 ס"מ, המשמשת אותו בין היתר בעבודתו, חזר אל המתחם, ואיים על פ.ק ועובד נוסף ש"יראה להם". פ.ק קרא לעבר יתר הפועלים שיזמינו משטרה, הללו אחזו את הנאשם בחזהו כדי להרתיעו, ובמקביל פ.ק הניף ידו על מנת למנוע מהנאשם לפגוע באחר. בכך נחבל פ.ק מהסכין בידו השמאלית.

בת"פ 17090-07-21 עבירה של תקיפה סתם (בן זוג), לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, ועבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום המתוקן, העבירות בוצעו ביום 16.4.21, אז דחף הנאשם את המתלוננת ק.פ (בת זוגתו דאז, להלן: "המתלוננת") במסדרון מלון בו שהו באילת. התקיפה בוצעה בנוכחות ילדם המשותף בן השלוש, תוך הפרת תנאי שחרור שנקבעו במסגרת התיק הקודם, לפיהם הועמד הנאשם בזמנים

הרלוונטיים בפיקוח אנושי של המתלוננת (מ"ת 13567-09-20). לאחר האירוע עזב הנאשם את המקום.

בתפ"ק 1935-08-21 עבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, ועבירה של היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

על פי כתב האישום המתוקן, העבירות בוצעו ביום 28.7.21, אז קילל הנאשם את המתלוננת ק.פ. (גרופתו בזמנים הרלוונטיים) ואמר לה שהוא הולך להיעצר, בעקבות סירובה להתלוות אליו אל מחוץ לביתם המשותף. בהמשך נטל הנאשם כיסא וניפץ באמצעותו מחשב, זכוכית ויטרינה, ומסך טלוויזיה.

תסקירי שירות המבחן וסקירת ההליך הקהילתי

הנאשם כבן 41, גרוש בשנית, ואב לארבעה ילדים משתי מערכות נישואין.

נסיבות חייו האישיות והמשפחתיות אינן קלות. הנאשם גדל במערכת משפחתית אשר התקשתה לספק את צרכיו. אביו היה מוכר למערכת בריאות הנפש, צרך סמים, נהג באלימות כלפי בני המשפחה, וריצה עונשי מאסר ממושכים. לפני כעשור האב התאבד. אמו של הנאשם מתמודדת עם בעיות בריאותיות משמעותיות, עברה מספר אירועים מוחיים, ריצתה עונש מאסר בגין מעורבותה בתאונת דרכים, וכיום מוגבלת בתפקודה. בילדותו, השלים הנאשם עשר שנות לימוד, ועם עזיבתו את המסגרת הלימודית נחשף לסמים ואלכוהול, הסתבך בפלילים, ולא גויס לצבא.

הנאשם מוכר לשירות המבחן מזה שנים רבות, בגין מעורבות חוזרת בפלילים מאז היה כבן 16. במסגרת ההליך המשפטי הקודם (ת"פ 12080-02-17) התרשם שירות המבחן ממפנה בעמדותיו של הנאשם, ונכונות מצדו לערוך מאמצים משמעותיים לשיקום חייו. הנאשם הופנה והשלים טיפול ייעודי באלימות זוגית במרכז היום "בית נעם", השתלב בקבוצת המשך לבוגרי המסגרת, ולאחר מכן במסגרת צו מבחן שהוטל עם סיום ההליך, שולב בטיפול פרטני במרכז למניעת אלימות במשפחה. לתקופה נראה היה כי המאמץ השיקומי נותן פירות, ובני הזוג דיווחו על שיפור בקשר.

ואולם, בדיעבד הסתבר כי בפער לדיווחים ובמקביל אליהם, הוגשו על ידי המתלוננת תלונות נוספות כנגד הנאשם. אם לא די בכך, בספטמבר 2020 נעצר הנאשם בגין עבירות אלימות כללית והוגש נגדו כתב האישום הראשון (ת"פ 13551-09-20) שבפני.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו, וביקש הזדמנות טיפולית נוספת. שירות המבחן מצא להיעתר לבקשת הנאשם, והוא שולב בטיפול זוגי בתחנה לטיפול משפחתי, תוך העמדתו בפיקוח אנושי של בת זוגו דאז, היא המתלוננת.

כעבור חודשים ספורים נקטע ההליך הטיפולי בשל מגבלות מגיפת הקורונה, והנאשם ביצע את עבירות האלימות הזוגית נשוא, ת"פ 1935-08-21 ותפ"ק 17090-07-21.

גם בשלב זה נטל הנאשם אחריות מלאה למעשיו וביקש שלא להפסיק את ההליך השיקומי. המתלוננת מצדה תמכה בחזרת הנאשם לטיפול, והבהירה כי **לצד המעידות חל שיפור ניכר בהתנהלות הנאשם ותפיסותיו, שהתבטא בראש ובראשונה בהפחתה והתמתנות התפרצויותיו.**

בנסיבות המתוארות, המליץ שירות המבחן על המשך הליך השיקום, והנאשם הופנה לטיפול ב"בית נעם", בתחילה במסלול המשולב והאינטנסיבי ביותר, ולאחר מכן בהוסטל המשך. ביוני 2022 השלים הנאשם שבעה וחצי חודשי טיפול בהצלחה, ובסיכומם צוין כי **הנאשם התמסר לטיפול, וגילה יכולת להסתייע בצוות הטיפולי ובגורמי תמיכה לשינוי דפוסי**. לצד האמור התקבל רושם כי הנאשם זקוק להמשך טיפול להשלמת השיקום, ועל כן הוא הופנה ליחידה העירונית לטיפול באלימות במשפחה "מרכז דולב".

במקביל, ועל מנת לתמוך את שיקומו של הנאשם באמצעות ליווי משפטי אינטנסיבי ומעטפת שיקומית, הוא הופנה ונקלט בבית המשפט הקהילתי. מאז הקליטה ביולי 2022 ולכל אורך ההליך הקהילתי, שיתף הנאשם פעולה באופן מלא עם תכנית הטיפול. הוא הגיע ביציבות לטיפול קבוצתי במרכז דולב, שימר קשר רציף עם שירות המבחן, וקידם הסדרת חובות. בשלוש השנים שחלפו מאז ביצוע העבירות, לא נפתחו כנגד הנאשם כתבי אישום נוספים, והוא התקדם לשלב השלישי מתוך חמשת שלבי התכנית הקהילתית.

ואולם, באפריל 2023 יצרה המתלוננת קשר עם שירות המבחן, ומדבריה השתמע כי חלה הסלמה בקשר בין הנאשם למתלוננת. המתלוננת אף הגישה תלונה במשטרה, אך זו לא הבשילה לכדי כתב אישום. בשלב זה, נערכה חשיבה מחודשת ביחס למידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם, ונעשה ניסיון לעבות את תכנית הטיפול בעניינו. בד בבד, הוריתי באופן חריג על מתן צו הרחקה למניעת קשר בין הנאשם למתלוננת, על מנת להרחיק את הנאשם ממוקדי הסכסוך ולאפשר לו להתרכז בטיפול.

בשלושת החודשים שלאחר מכן נראה היה כי חל שיפור במצב הנאשם, הוא שמר על תנאי ההרחקה, לבד ממסרון התעניינות בעקבות תאונת דרכים שעברה המתלוננת, התמיד בטיפול במרכז "דולב", היה רגוע ומוסס יותר, החל להשתתף בסדנת גישור, שמר על קשר רציף עם ילדיו בסיוע צדדים שלישיים, והחל לקדם הסדרה של זמני השהות באמצעות הליך משפטי ייעודי.

ואולם כעבור שלושה חודשים, באוגוסט 2023 שוב יצרה המתלוננת קשר עם שירות המבחן, ודיווחה על הפרת תנאי ההרחקה כלפיה. בגין דיווח זה אגב לא הוגשה תלונה במשטרה. בשלב זה התרשמו שירות המבחן וגורמי הטיפול בדולב מקיומו של המשך סיכון להתנהלות אלימה חוזרת מצד הנאשם, ואין עוד תועלת להליך הקהילתי בעניינו.

בדיון מיום 08.08.23 נטל הנאשם אחריות למעשיו, וביקש הזדמנות נוספת. בדבריו הבהיר הנאשם כי בקשתו אינה נובעת מפחד לחזור אל הכלא, אלא מרצון כן להשלים את מלחמת חייו, בניסיון לשבור דפוסים מושרשים, להתרחק מאלימות, ולחיות חיים נורמטיביים. שירות המבחן מצדו הבהיר כי אין ברשותו מענה טיפולי המותאם לצרכי הנאשם, ומשכך חזר על המלצתו לסיום ההליך הקהילתי.

ביום 14.08.23 הגישה ב"כ הנאשם הצעה לתכנית טיפול מטעם מומחה חיצוני, מר אברהם סיטון, עו"ס קליני מומחה לתחום הטיפול באלמ"ב ובהסדרי ראייה. שירות המבחן התבקש להתייחס לתכנית הטיפול שהוצעה, ואף נקבע דיון פגרה במעמד הצדדים לבחינת המוצע. שירות המבחן הודיע כי מיצה את אפשרויות הטיפול בנאשם.

בתסקיר המסכם שהוגש על ידי שירות המבחן מנובמבר 2023 צוין כי הישנות הדיווחים אודות הפרת

תנאי ההרחקה, חרף ריבוי המענים הטיפולים, מלמדת על המשך מסוכנות ויעילות נמוכה של ההליך הקהילתי. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם ענישה מרתיעה ומציבת גבול, אשר תחדד את חומרת המעשים.

יחד עם האמור, ובהתייחס למצב הנאשם העדכני דווח כי הוא עובד בשיפוצים, וקידם הסכם זמני שהות עם המתלוננת, אשר קיבל תוקף פסק דין בבית משפט לענייני משפחה. בנוסף דווח כי בשיחה שקיימה קצינת המבחן עם המתלוננת, הבהירה המתלוננת כי אינה חוששת מפני הנאשם.

בשלב זה מצאתי לסיים אמנם את התהליך הקהילתי אך בחרתי שלא לסיים את ההליך המשפטי ולאפשר את מיצוי הטיפול. הנאשם אכן בחר להשתלב בטיפול במימונו האישי אצל המומחה מר סיטון, ומדיווחי המטפל עולה כי מאז ספטמבר 2023, משך כעשרה חודשים, הנאשם משולב בטיפול למניעת אלימות זוגית וכללית וניהול כעסים, בתחילה במתכונת של טיפול פרטני ולאחרונה גם במסגרת טיפול קבוצתי.

בדיווחים תקופתיים שהועברו על ידי המטפל נרשם כי הנאשם "לקח אחריות על מעשיו, ופועל... על מנת לשנות את דפוסי אישיותו התוקפניים, אשר הושרשו בו מגיל צעיר". הנאשם "**למוד נסיון טיפולי רב... ומבין כי כעת זו ההזדמנות האחרונה מבחינתו להוכיח לאחרים כי שינה את דרכו**", ו"**שעתידו חייב להתנהל אחרת**". לדברי המטפל, הנאשם "**מתמיד בטיפול ומשתף באופן פתוח וכנה**". להתרשמותו, **הנאשם נחוש "לשנות את דרכיו מקצה לקצה", ומעוניין "להוות דוגמה לילדיו ולאחרים**". בשנה וחצי האחרונות עמי ערך שינוי רב בתחומים רבים בחייו, הוא איננו מתרועע בחברה שלילית, מנהל אורח חיים נורמטיבי, מנהל זוגיות טובה ומכבדת, נמצא בקשר טוב עם ילדיו, ומצליח להתפרנס.

לאור האמור, המליץ המומחה להתחשב במצבו הייחודי של הנאשם, "בעברו המשפחתי המורכב ובמוטיבציה שמפגין לאורך הדרך, ויבחר בדרך שיקום על פני דרך הענישה".

ראיות לעונש

מטעם המאשימה הוגש תדפיס מרשם פלילי, לפיו לנאשם 13 הרשעות קודמות משנים 2000-2019, בגין ריצה במצטר כ- 80 חודשי מאסר. העבירות בהן הורשע הנאשם הינן מתחומי אלימות כללית, אלימות זוגית (לרבות המתלוננת הנוכחית), רכוש, סמים והפרת הוראה חוקית.

כנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר מותנה למשך 6 חודשים בעבירות אלימות, היזק לרכוש והפרת הוראה חוקית, שהוטל בת"פ 8080-04-18 (מיום 16.9.19).

מטעם הנאשם הוגשו תסקיר עו"ס סדרי דין ופרוטוקולים של בית המשפט לענייני משפחה מספטמבר-אוקטובר 2023 (בקשה מיום 7.11.23), הנוגעים להליכי הסדרת השהות בהם נקט. ובנוסף, הוגשו על ידו מספר דיווחים מאת המטפל הפרטי מר סיטון.

מתסקיר עו"ס סדרי הדין עולה כי הנאשם והמתלוננת הצליחו לגבש הסדר זמני שהות בהסכמה, וכי הם

מעידים אחד על השני כי הינם הורים טובים. עוד צוין בתסקיר מפי המתלוננת, כי היא נכונה לאפשר הקלה בתנאי ההרחקה שהוטלו על הנאשם, על מנת לאפשר את מפגשיו עם הילדים מבלי להידרש לתיווך גורם שלישי, והכל בתנאי שהילדים לא יהיו מעורבים בסכסוך.

דיווחי המטפל הפרטי פורטו בפרק "תסקירי שירות המבחן וסקירת ההליך הקהילתי".

טיעונים לעונש

ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על חומרת העבירות, נסיבות ביצוען וריבוי, עברו המכביד של הנאשם, והישנות עבירות האלימות על ידו, בין היתר כלפי המתלוננת שבפני.

בהתייחס למתחם הענישה בתיקי האלימות הזוגית, עתרה המאשימה לקביעת מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר ועד שנה בגין כל אחד מהאירועים. ביחס לתקיפה החבלנית עתרה המאשימה למתחם הנע בין שנת מאסר לשנתיים.

ביחס לעונש המתאים לנאשם, המאשימה עמדה על ניסיונות הטיפול הרבים שננקטו בעניינו, ועל דפוסי ההסתרה שנתגלו בסמוך להוצאתו מהתכנית, ולימדו על חומרת מצבו ומסוכנותו. עוד עמדה על התרשמות שירות המבחן ממיצוי הניסיונות הטיפולים, והימנעותם מהמלצה על ענישה שיקומית. במכלול, ובהתחשב במאמצים שנקט הנאשם ובמשך השתתפותו בהליך הקהילתי, עתרה הענישה להטיל ענישה בתוך המתחם ברף שאינו מקסימלי. בסך הכל עתרה המאשימה לענישה הכוללת 18 חודשי מאסר, הפעלת המאסר המותנה בן 6 חודשים במצטבר, מאסר מותנה, פיצוי למתלוננים וקנס.

ב"כ הנאשם עמדה בטיעוניה על השיקום שעבר הנאשם מאז ביצוע העבירות, והמפנה המשמעותי שחולל בחייו, בשים לב לנסיבות חייו ולעברו הפלילי העשיר. לשיטת הסנגורית, שיקום הנאשם מתבטא במישורי חיים רבים, בהם מילוי תפקידו ההורי, שימור קשר עם ארבעת ילדיו, השתלבותו בעבודה, אי פתיחת תיקים נוספים, ובחירתו שלא לומר נואש ולא לחדול מטיפול, אף אם על ידי מומחה חיצוני ובמימונו הפרטי, גם לאחר סיום הליווי מטעם שירות המבחן.

בטיעוניה פירטה הסנגורית את ריבוי המענים בהם היה משולב הנאשם במסגרת ההליכים עסקינן, והיענותו המלאה לכלל ההצעות הטיפוליות שהוצעו לו. בכלל זה מנתה הסנגורית את הטיפול במסלול המשולב ב"בית נעם", הוסטל המשך, טיפול ביחידה העירונית "מרכז דולב", סדנת גישור, ועוד.

בהתייחס למשבר מאפריל 2023, ציינה ב"כ הנאשם כי הנסיבות שקדמו להסלמה היו מניעת קשר בין הנאשם לילדיו, ולעניין זה הפנתה לספרות מקצועית הסוקרת את סוגיית הניכור ההורי והשלכותיה. מכל מקום, הדגישה הסנגורית כי הנאשם לא התנער מאחריות על התנהלותו סביב המשבר, הביע חרטה, פעל להסדרת זמני השהות באמצעים חוקיים, וביקש בכל לשון לאפשר לו הזדמנות נוספת למיצוי ההליך הטיפולי.

בסיכומו של דבר, ולפי שהמאסר המותנה הפך לחב הפעלה, עתרה הסנגורית להטיל על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות, שירוצה בחופף עם הפעלת המאסר המותנה, ובניכוי ימי המעצר. ביחס לרכיב ענישה כספי, ביקשה הסנגורית להתחשב במצב הנאשם, וציינה כי הוא מתמודד עם חובות

בהיקף של מעל 600,000 ₪, מזונות ילדים, הוצאות מחייה והוצאות הטיפול הפרטי בו הוא משולב. ב"כ הנאשם צירפה אסופת פסיקה כתמיכה בעמדתה העונשית.

הנאשם בדבריו ביקש להודות לבית המשפט על ההזדמנות השיקומית שניתנה לו. לשיטתו הוא הצליח לערוך שינוי משמעותי בחייו והוא מאושר על כך. הנאשם נטל אחריות על התנהלותו, והוסיף כי מבלי להקל ראש בדברים, הוא גאה בעצמו על ההישגים אליהם הגיע, ויקבל באהבה כל עונש שיוטל עליו.

הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות, ונמצא מתאים לביצוען.

דין

הנאשם עומד לדין בגין צבר עבירות אלימות נשוא שלושה כתבי אישום, המאוחרות שבהן מיולי 2021. העבירות בהן הורשע הנאשם הינן תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם (בן זוג), איומים (2 עבירות), החזקת סכין, הפרת הוראה חוקית והיזק לרכוש במזיד.

תפ"ק 17090-07-21 ות"פ 1935-08-21 מתייחסים לאלימות זוגית שנקט הנאשם כלפי אותה המתלוננת בפער זמנים של כשלושה חודשים. במובן זה תיתכן אפשרות לראות את שני כתבי האישום הנוספים כרצף היוצר אירוע אחד, ולקבוע מתחם ענישה כולל בגינם ((ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (נבו 29.10.2014); ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (נבו 3.9.2015)). ואולם, מצאתי שלא להכריע בסוגיה, ותחת זאת לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד מכתבי האישום, ולהשית עונש כולל שיביא לידי ביטוי את ריבוי המעשים.

מתחמי העונש ההולם

בת"פ 13551-09-20 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, איומים והחזקת סכין. הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשם עניינם הגנה על שלמות הגוף, תחושת ביטחון ושלוות הנפש.

בתי המשפט שבו ועמדו על החומרה הגלומה בתת-תרבות הסכינאות, ועל מדיניות הענישה המחמירה והמרתיעה הנדרשת למיגור האלימות כדרך לפתרון סכסוכים.

"המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג וברז" (ע"פ 3573/08 עוואדרה נ' מדינת ישראל (נבו, 13.4.2010)).

אשר לנסיבות ביצוע העבירות שקלתי לקולה את השתלשלות העניינים שקדמה לאירוע התקיפה, העדר תכנון מוקדם, ושיעור הנזק שארע למתלונן, לרבות העובדה שהוא לא נזקק לטיפול רפואי.

לחומרה שקלתי את ביצוע העבירות שעה שתלוי ועומד כנגד הנאשם מאסר מותנה בגין עבירות אלימות, הצטיידות הנאשם בסכין מרכבו לאחר הוויכוח, בחירתו לשוב לזירה להסלמת האירוע, והעובדה שהוא לא חדל ממעשיו בכוחות עצמו.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת שבעבירות אלימות הננקטות בנסיבות הדומות לאלו שבפנינו נקבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

כך למשל ברע"פ 1084/17 מיכאלוב נ' מדינת ישראל (נבו 2.08.18) - נדון עניינו של נאשם נעדר עבר פלילי, שהיה מעורב בקטטה שהסלימה לכדי תקיפה בצוותא תוך שימוש בנשק קר, כאשר למתלונן נגרם חתך בראשו. באותו מקרה אושר מתחם שבין 6 חודשי מאסר ועד 24 חודשים.

ברע"פ 2781/15 מחאמיד נ' מדינת ישראל (נבו 27.4.2015) - נדון עניינו של הנאשם נעדר עבר פלילי, אשר הורשע בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, לאחר שדקר עם סכין את חברו לדירה בעקבות רעש שהקים החבר, וגרם למתלונן חתך בראש באורך 7 ס"מ. באותו מקרה אושר מתחם שבין מאסר בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 6449/15 חלואני נגד מדינת ישראל (נבו 12.10.15) - נדון עניינו של נאשם נעדר עבר פלילי, שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירת תקיפה בנסיבות מחמירות. באותן נסיבות האלימות ננקטה לאחר ויכוח עם המתלונן, והתבטאה במכות פטיש בראש המתלונן, שגרמו לחתך באוזנו. באותו מקרה אושר מתחם ענישה הנע בין מאסר שיכול שירוצה בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל.

בתפ"ק 17090-07-21 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם (בת זוג) והפרת הוראה חוקית.

הערכים החברתיים שנפגעו במסגרת מעשי הנאשם זהים לערכים נשוא כתב האישום הראשון, ואולם חומרתם נגזרת בנוסף מביצועם כלפי בן משפחה. בנוסף בגין עבירת ההפרה החוקית נפגעו ערכים של שימור סמכותם של גורמי האכיפה והסדר הציבורי.

בית המשפט העליון שב והתייחס לחומרה היתרה הכרוכה בעבירות האלימות הזוגית:

"חדשות לבקרים אנו שומעים על אישה נוספת אשר התווספה למעגל האלימות, ולעיתים ההתנהלות האלימה המתחילה באופן מתון, מסלימה לאלימות חמורה ביותר המסתיימת בתוצאות טראגיות של ממש. על בית המשפט לומר באופן חד וברור כי התנהלות שכזו דינה אחד - עונש מאסר מאחורי סורג וברח ולתקופה משמעותית. מתגבר הצורך בענישה הולמת, מרתיעה ומשמעותית שמעבירה מסר חברתי תקיף נגד תופעות אלו ואף מגלמת בתוכה הכרה במצוקתן של נפגעות העבירה ובנזק שנגרם להן" (ע"פ 51/23 מדינת ישראל נ' פלוני (נבו 13.06.2023)).

אשר לנסיבות ביצוע העבירות, שקלתי לחומרה כי מדובר בעבירות אלימות שבוצעו תוך כדי הליך

משפטי, כלפי מתלוננת אשר היוותה בזמנים הרלוונטיים מפקחת אנושית של הנאשם, ואף סבלה בעצמה בעבר מאלימות הנאשם (ת"פ 12080-02-17). בנוסף נתתי דעתי על ביצוע המעשים במקום ציבורי, ובנוכחות בנם הפעוט של השניים. לצד נסיבות אלה, שקלתי לקולה את העדר התכנון המוקדם, ואת רף החומרה הנמוך יחסית של האלימות שהתבטאה בדחיפה בודדת.

עיון בפסיקה מלמד על מנעד ענישה רחב לעבירות אלימות זוגית, החל מענישה מוחשית שאינה כוללת מאסר בפועל ועד עונשי מאסר לתקופה משמעותית מאחורי סורג ובריח. הכל בהתאם לנסיבות המעשה והעושה, ובשים לב לחומרת המעשים, מידת הישנותם, שיעור הנזק, נטילת האחריות, קיומו של עבר פלילי רלוונטי, אופק שיקומי ועוד.

בנסיבות הדומות לאלו שבפני, ובשים לב לפסיקה שמקצתה מובאת להלן, **מצאתי לקבוע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי ועד 10 חודשי מאסר בפועל.**

ברע"פ 303/16 **טלקר נ' מדינת ישראל** (נבו 13.1.16) - נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפת סתם (בת זוג). התקיפה כללה דחיפה, הפלה על הרצפה ובעיטה. באותו מקרה נקבע מתחם עונש שבין מאסר על תנאי לשנת מאסר בפועל.

רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (נבו 2.5.16) - שם נדון עניינו של נאשם שהורשע בתקיפת סתם (בת זוג). אלימות הנאשם התבטאה בחיפה, משיכה בשיער, כיפוף גבה של המתלוננת ועוד. שם נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר לתקופה קצרה, שאפשר שירוצה בדרך של עבודות שירות, לבין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בעפ"ג (מחוזי חי') 8694-09-20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (נבו 6.5.21) - נדון עניינו של נאשם, בעל עבר פלילי, שהורשע בעבירות איומים ותקיפת בת זוג, שכללה הטחת גופה וניסיון השלכת טלויזיה לעברה, בנוכחות בנם. באותו מקרה אושר מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי לבין שנת מאסר.

בע"פ (מחוזי ים) 11897-09-18 **אשרף סלאחי נ' מדינת ישראל** (נבו 27.3.19) - נדון עניינו של נאשם, בעל עבר מכביד ורלוונטי, שהורשע בתקיפת בת הזוג ואיומים. אלימות הנאשם כללה סטירה ובעיטה. באותו מקרה נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. ערעור שהוגש על גזר הדין נדחה.

בע"פ (מחוזי מרכז) 1616-12-20 **פיקדו נ' מדינת ישראל** (נבו 15.2.21) - נדון עניינו של נאשם, בעל עבר מכביד, שהורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם (בת זוג). התקיפה כללה תפיסה בשערות, משיכה ובעיטה, והנאשם לא חדל ממעשיו גם נוכח הפצרות שכנה שנכחה במקום. באותו מקרה נקבע מתחם ענישה שבין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ 1935-08-21 הורשע הנאשם בעבירת איומים והיזק לרכוש במזיד, גם הם כלפי אותה המתלוננת, בת זוגו לשעבר.

הערכים המוגנים בעבירת האיומים הינם מניעת מעשי הפחדה והקנטה, הגנה על שלווה הנפש, ביטחון אישי וחירות הפעולה והבחירה של הפרט. הערך המוגן בעבירת ההיזק במזיד הינו הזכות לקניין,

ובמקרה שבפני גם הזכות לביטחון אישי. גם כאן, הפגיעה בערכים המוגנים יתרה לפי שמדובר במעשי אלימות בתוך המשפחה.

אשר לנסיבות ביצוע העבירות, מבלי להתעלם מהחומרה הכרוכה מעצם הישנות המעשים, שקלתי לקולה את הירידה היחסית ברף החומרה, העובדה שהאירוע לא כלל אלימות כלפי גוף המתלוננת, ובמיוחד את העובדה שהטיפול הזוגי אליו הופנו הנאשם והמתלוננת לא היה רציף בזמנים הרלוונטיים, בשל משבר הקורונה.

באשר למתחם הענישה, בהינתן אירוע איומים בודד, שאינו כולל איומים חמורים ועבירות אלימות נלוות נגד הגוף, מצאתי לקבוע **מתחם הענישה מתחיל בשל"צ ומאסר מותנה ועד תשעה חודשי מאסר בפועל**.

לעניין זה אפנה לפסקי הדין הבאים:

ג"פ (שלום ת"א) 67959-11-22 **מדינת ישראל נ' אדם סיכסיכ** (נבו 27.12.2022) - שם נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של איומים, היזק לרכוש במזיד, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והפרת הוראה חוקית. באותו מקרה הנאשם איים בשריפת אמו ושבר חפצים בבית, הסתתר מפני שוטר והכל תוך הפרת תנאי מעצר בו היה נתון. שם נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר צופה פני עתיד לצד רכיבי ענישה נוספים, ועד לשנת מאסר בפועל.

ת"פ (כפר סבא) 47114-09-14 **מדינת ישראל נ' גטהון** (נבו 8.10.15) - שם נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת איומים כנגד בת זוגו לשעבר, שכללה איומים לפגיעה בגופה. באותו מקרה נקבע מתחם ענישה המתחיל ממאסר על תנאי ועד שמונה חודשי מאסר.

ת"פ (שלום ת"א) 34898-07-15 **מדינת ישראל נ' ישקביץ** (10.7.18) - שם נידון עניינו של נאשם שהורשע בשלוש עבירות איומים כלפי בת זוגו בזמנים הרלוונטיים, שכללו איומים לפגיעה בגופה. גם שם נקבע מתחם הנע בין מאסר מותנה ועד שמונה חודשי מאסר.

וכן ראה ת"פ (שלום ת"א) 51327-01-19 **מדינת ישראל נ' פלוני** (נבו 15.5.19) ות"פ 49629-11-18 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' קרחנוב** (5.3.19).

קביעת העונש המתאים לנאשם

מלאכת גזירת העונש בתיק שבפני אינה קלה.

מחד, עניינו בנאשם, בעל עבר מכביד בעבירות אלימות כללית וזוגית, ואשר שירות המבחן מוצא בעניינו מסוכנות להמשך הישנות עבירות. מאידך, המדובר בנאשם בעל נסיבות חיים מורכבות ביותר, בעל דפוסים מושרשים, המשווע להיחלץ ממעגל הפשיעה אליו נקלע, ונכון לעשות כל שביכולתו בכדי לסגל לעצמו ולילדיו חיים נורמטיביים. אם לא די בכך, הרי שמדיניות הענישה הנוהגת בגין העבירות שביצע הנאשם בנסיבותיהן, מלמדת כי הנאשם צפוי לחזור במוקדם או במאוחר לחיק משפחתו.

נקודת המוצא לדיון העונשי במקרה זה, אפוא, חייבת לשיטתי להכיר בחיוניות ההליך הטיפולי, כמו גם

במורכבות ובמאמץ הדרושים להצלחתו.

כפי שפורט מעלה, נראה כי בשש השנים האחרונות עמל הנאשם על שינוי אורחות חייו. הוא משתתף במענים טיפוליים אינטנסיביים ונרחבים, נוקט מאמצים כבירים להשלמתם, ולא אומר נואש גם כשהוא מועד, ואף כשהוא מאכזב ומתאכזב. הנאשם קם ומועד שוב ושוב, ולעתים היה נדמה התיק שבפני לניהול הליך ברכבת הרים של הצלחות וכישלונות.

אמנם לא ניתן להתכחש לעובדה שהעבירות בוצעו לאחר שילוב הנאשם בטיפול, אך בהיבט זה יש לזכור כי העבירות בוצעו תוך כדי פרוץ משבר הקורונה, ובמקביל עם התרופפות המעטפת הטיפולית שסופקה לנאשם. בנוסף רף חומרתן היחסי מעיד כשלעצמו על מגמת שיפור בהתנהלות הנאשם. נסיבות אלה למעשה, הן שהובילו לשילוב הנאשם בהליך הקהילתי על פי המלצת שירות המבחן, והן שהעידו על חשיבות המעטפת הטיפולית האינטנסיבית לשיקומו.

אכן, ההליך הקהילתי לא חף מקשיים.

לצד שיתוף פעולה מלא עם גורמי הטיפול, הסתבר כי הנאשם מתקשה להתנער מהדינמיקה המורכבת שניהל עם גרושתו. בשל מאפייניו ההוליסטיים של בית המשפט הקהילתי, נחשפו לאורכו מידעים שונים, שהעלו חשש שמא הטיפול בו משולב הנאשם לא מספיק לאיון מסוכנותו. מידעים אלה, הגם שחומרתם לא התבררה בהליך משפטי ייעודי וממילא מתחייבת זהירות בקבלתם, הטילו צל כבד על השיקום, והובילו להמלצת שירות מבחן להורות על סיום ההליך הקהילתי.

כפי שתואר מעלה, גם בשלב זה ביקש הנאשם שלא לחדול מהטיפול בו, ולאפשר לו להשתלב בטיפול פרטי, אף אם במימונו. מדבריו ניכרה תובנה מעמיקה אודות נחיצות הטיפול לחייו, וכמיהתו לסיגול חיים נורמטיביים.

באיון השיקולים השונים, ומבלי להתעלם מחששו המוצדק של שירות המבחן, מצאתי שלא לחסום את האפיק השיקומי מפני הנאשם. יתר על כן, סברתי כי המשבר שנוצר והאלטרנטיבה העונשית שנהפכה מוחשית וקונקרטית, יכולים להוות אבן בוחן למידת רצינותו של הנאשם ביחס לשיקום, ולאפשר לו לקחת את המושכות לידי, ולהילחם בכוחות עצמו על חייו.

הגם שהנאשם לא הוכרח בשלב זה לשתף פעולה עם גורם טיפולי כלשהו, ואף שהובהר לו כי גורמי הטיפול המדינתיים לא ימשיכו לטפל בו, בחר הנאשם להשקיע את מירב מרצו והונו כדי להשתלב בטיפול. לעת עתה נראה כי הנאשם עומד במבחן הדבקות בשיקום ומאמציו נושאים פרי.

בשנה שחלפה מאז הופסק הליווי של שירות המבחן, הסדיר הנאשם באופן חוקי ומוסכם את הסדרי השהות יחד עם המתלוננת, הדיווחים שניתנו בעניינו מאת עו"ס סדרי דין מעודדים, הנאשם עומד בקשר עם ילדיו, עובד למחייתו, מתמיד בטיפול הפרטי, ולאחרונה אף השתלב בטיפול קבוצתי.

ודוק, עניינו של בית המשפט הקהילתי אינו בנאשמים שהדרך השיקומית אצה להם. עניינו בנאשמים שטבעו בסבך הפלילים, ונכונים לדבוק בשיקום, גם לאחר שהם חוזרים לסורם ומועדים, ושמא דווקא מתוך כך הם למדים לקום, להיטיב את הבחירה, ולהתמיד בשיקום.

אדגיש כי לא התעלמתי מעמדת שירות המבחן, ולו במעט. הנאשם שלא מתוך כוונה רעה התיש את גורמי השירות וצוות בית המשפט הקהילתי משמעד שוב ושוב ולא הצליח להימנע ממוקדי חיכוך. במובנים רבים יכול ועמדת שירות המבחן היא זו שהציבה גבול מוחשי לנאשם, אילצה אותו להתעמת עם רצונותיו, ואפשרה את גילויים העמוק והכן. יחד עם האמור, חוות הדעת המקצועיות והעדכניות שהוגשו לעיוני הן מטעם עו"ס סדרי דין והן מטעם המטפל הפרטי, בצירוף התרשמותי הבלתי אמצעית, מביאות בעיני למסקנה ההכרחית כי הנאשם משתקם למעשה, ועושה כל שביכולתו על מנת להימנע מהמשך הסתבכות בפלילים. חיזוק מובהק למסקנה זו ניתן למצוא מכך ש**מזה למעלה משלוש שנים לא הוגשו נגד הנאשם כתבי אישום נוספים**.

טרם סיום, אבקש לפנות אל הנאשם, בתקווה שהוא מכיר בגודל האמון הניתן בו. כפי שאמר הנאשם עצמו, הבחירה להילחם על שיקומו, ולא לחזור למוכר והידוע בין כותלי הכלא, הינה בחירה אמיצה וקשה. הצלחתה תלויה באופן ישיר בהמשך הליווי הטיפולי, ובניית עוגנים, שיאפשרו לו למצוא כוחות, להתאמץ ולהתייגע, עד השלמת המסע.

במכלול האמור, ובשים לב לחומרת העבירות והצטברותן, סבורני כי יש לנקוט בענישה מוחשית מדודה שלא תסיג את שיקומו של הנאשם אחר. משכך, החלטתי לחרוג ממתחמי הענישה משיקולי שיקום ולהטיל על הנאשם ששה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בחופף עם הפעלת המאסר המותנה. בנוסף, ולפי שמסעו השיקומי של הנאשם טרם הושלם, החלטתי להעמידו באורח חריג, בצו מבחן, המתמצה בהגשת עדכונים תקופתיים מאת המטפל הפרטי, מר אברהם סיטון. אדגיש כי לא התעלמתי מהעדר המלצה להטלת צו מבחן, ואולם אין בכך כדי להפקיע את הסמכות הטבועה של בית המשפט לגזור דינו של נאשם, על כלל רכיבי הענישה הדרושים לשיטתו.

לעניין זה אפנה לפסיקת בית המשפט המחוזי בת"פ (מחוזי חי') 5156-08-11 מדינת ישראל נ' וליד עודה (נבו 07.02.2012):

"שירות המבחן לא המליץ על העמדת הנאשם במבחן אולם, העדר המלצה זו אינה מונעת מבית המשפט להעמיד נאשם במבחן. סעיף 1(1)(ב) לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "פקודת המבחן") נותן סמכות לבית המשפט להרשיע נאשם, להעמידו במבחן ולהטיל עליו אחד מהעונשים המפורטים בו, לרבות מאסר בעבודות שירות, ואילו סעיף 2 לפקודת המבחן קובע כי: "לא יתן בית משפט צו מבחן אלא לאחר קבלת תסקיר בכתב מקצין מבחן...". מכאן שהתנאי למתן צו מבחן הוא קיומו של תסקיר קצין מבחן, אך לא בהכרח המלצה בתסקיר לצו מבחן. קביעה כי בית המשפט רשאי ליתן צו מבחן רק מקום שק. המבחן ממליץ על כך בתסקירו, משמעותה כי באחת מדרכי הענישה החשובות - ויותר נכון לומר דרך שיקום מרכזית - הסמכות נלקחה מידי בית המשפט והועברה כולה לידי ק. המבחן ולכך, לדעתי, לא התכוון המחוקק. מובן שבית המשפט יעשה שימוש בסמכותו להורות על צו מבחן ללא המלצה על כך בתסקיר, במקרים מיוחדים וחריגים בלבד, אך זהו לדעתי המקרה כאן".

כאמור, לשיטתי המקרה שבפני הינו אחד המקרים החריגים והמובהקים להטלת צו מבחן בהעדר המלצה.

סוף דבר, הנני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בן ששה חודשים, בניכוי ימי המעצר, לריצוי בעבודות שירות. הממונה על עבודות השירות יערוך חוות דעת עדכנית ויקבע במסגרתה את מועד ואופן הריצוי. חוות הדעת תוגש עד יום 10.8.24.
 2. הפעלת המאסר המותנה בת"פ 8080-04-18 למשך ששה חודשים. ריצוי המאסר יהיה בחופף עם המאסר שהוטל בתיק זה.
 3. מאסר בן ששה חודשים שירוצה אם יעבור הנאשם משך שנתיים עבירת אלימות כנגד הגוף, מסוג עוון או פשע.
 4. צו מבחן למשך ששה חודשים, במהלכו ידווח שירות המבחן על אודות הטיפול הפרטי שעובר הנאשם אצל מר אברהם סיטון. אין על שירות המבחן לעשות דבר מעבר לאמור לעיל.
 5. פיצוי למתלוננת ע.ת/1 בתפ"ק 1935-08-21 בסך 1,500 ₪. הפיצוי ישולם עד יום 1.2.25.
- הוסברלנאשם כי במידה ולא יעמוד בצו המבחן יכול ויובא עניינו לדיון מחדש בבית המשפט.

ניתן היום, ד' תמוז תשפ"ד, 10 יולי 2024, במעמד

הצדדים.